

## PRESENTACIÓ

Fidel a la trobada anual amb els lectors apareix aquest número 3 de *Veus baixes*, un monogràfic *de re hebraica*. Hem entès el món hebreu en un sentit molt ampli i hi donam cabuda igualment a poetes jueus clàssics i contemporanis, a poetes israelians i poetes jueus europeus, i a poetes no jueus que s'han sentit atrets per la cultura judaica, especialment per l'Esriptura.

Com sempre, hi trobareu les seccions de «Creació», «Estudis» i «Traducció», totes tres constitutives del monogràfic. Fora ja d'aquest, pretenem continuar amb la sèrie de diàlegs entre escriptors de diferents generacions, en aquest cas l'entrevista que Lucia Pietrelli ha fet a Antònia Vicens.

Dins l'apartat dedicat a la creació poètica, hi trobarem tres autors que s'inspiren en el textos bíblics. Nicolau Dols i Marta Pessarrodona ens ofereixen dues poesies que es construeixen lliurement a partir d'uns passatges de la Bíblia. Hem d'agrair a Pessarrodona que ens avanci un text d'un *work in progress* teixit amb fils escripturístics: *Variacions*. Per la seva banda, Vicenç Villatoro ens permet conèixer un apòcrif, o millor el recull poètic d'un personatge de ficció: el *Llibre de les blasfèmies* de Joan Lluís Cardona, una col·lecció de poemes bíblics «entre alcoverians i espriuencs» —com els defineix l'autor— que dialoguen críticament amb el text i els personatges de la Bíblia.

Cinc estudis integren la secció d'articles. Arnau Pons reflexiona a partir de la poesia de Celan, un autor que coneix bé, ja que l'ha analitzat a fons i l'ha traduït i publicat. Tenim després dos articles dedicats al judaisme medieval: Manel Frau-Cortès estudia i tradueix dos poemes de Simó ben Tsémah Duran, un mallorquí que va haver de fugir de l'illa; Rosa Planas parla de la influència del *Kuzarí* en la filosofia cristiana, especialment en el *Llibre del gentil e dels*

*tres savis* de Ramon Llull. Tant el treball de Pons com el de Frau podrien anar també en l'apartat dedicat a les versions poètiques, ja que inclouen la traducció del text que analitzen. Cal destacar que és la primera vegada que es tradueix en català la lírica de Ben Tsémah Duran. Finalment, Josep A. Grimalt ens parla de les coincidències de motius folklòrics entre la narració bíblica del vot de Jeftè i una rondalla mallorquina, i Jaume Subirana ens acosta a la poesia «Dedicació» de Carner, que parteix de la figura de Moisès.

L'apartat de les traduccions poètiques és també prou variat. Tenim traduccions de poetes no jueus que prenen com a base la Bíblia: autors renaixentistes i barrocs traduïts per Joan Alegret, i una poesia sobre Noè de Robert Graves en versió de Miquel Àngel Llauger. Hi trobarem també dos autors europeus jueus, ambdós amb una relació problemàtica amb el judaisme: Óssip Mandelstam (Arnau Barios ens tradueix un fragment de «Caos judaic») i Erich Fried (Bartomeu Prohens versiona i emmarca «Escolta, Israel» i altres poemes). No podien mancar en aquest número poetes israelians: Manuel Forcano ens ofereix un avançament de la seva nova antologia de Yehuda Amichai; Marta Castillon ens acosta per primera vegada en llengua catalana a una de les pioneres de la lírica israeliana, Rakhel Bluvstein; Arnau Pons tradueix i comenta una poesia d'Amir Or (un altre treball «fronterer», que podria anar en la secció dedicada als estudis), i Roser Lluch dóna la seva versió d'una selecció poètica de Zelda, una de les grans veus de la lírica hebrea contemporània i que també és la primera vegada que es tradueix en català.

Només queda que agraïm a tots els autors que han participat en aquest nou número de la revista, sobretot perquè hi han col·laborat desinteressadament i ho han fet amb entusiasme. Per ventura pecarem d'orgull, però no de vanaglòria si estam gojosos d'aquest nou *Veus baixes*. Que sia el lector qui ho jutgi.